

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO

**ZÁSADY PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU
STATUTÁRNÍHO MĚSTA BRNA**

1. POJMY

1. Participativní rozpočet je proces, ve kterém je občanům města Brna umožněno rozhodovat o části rozpočtu města Brna.
2. Občan města Brna je fyzická osoba, která má trvalý pobyt v Brně a dosáhla věku 18 let.
3. Obyvatel města Brna je fyzická osoba starší 15 let, která se v Brně zdržuje.
4. Město je pro účely těchto Zásad statutární město Brno, jeho městské části a obchodní společnosti zařazené v Koncernu Brno (dále jen „obchodní společnosti“).
5. Majetek města je pro účely těchto Zásad majetek ve vlastnictví statutárního města Brna, jeho městských částí a obchodních společností.
6. Projekt je investiční či neinvestiční akce realizovaná na území a majetku města:
 - a. investiční projekt – je zaměřen zejména na pořízení hmotného i nehmotného majetku. Investiční neboli „tvrdý“ projekt zahrnuje jak náklady na jeho pořízení, tak i provozní náklady po dobu 3 let. Provozní náklady není možné využít k jinému účelu.
 - b. neinvestiční projekt – je zaměřen na tzv. „měkké“ aktivity, při kterých nedochází k pořízování, budování nebo rekonstrukcím majetku města. Náklady neinvestičního projektu jsou určeny pouze na jeho realizaci.
7. Odbor participace Magistrátu města Brna (dále jen „PARO“) – do jeho kompetence spadá koordinace celého procesu participativního rozpočtu včetně dohledu nad realizací projektu a následná kontrola.
8. Realizátor projektu je PARO, popřípadě jiný subjekt, který byl pověřen realizací projektu Radou města Brna (dále jen „RMB“) na základě doporučení PARO.
9. Správce projektu zajišťuje u investičních projektů provoz majetku, jenž je výstupem zrealizovaného projektu, jeho údržbu a případné opravy.
10. Navrhovatel projektu je obyvatel města, který návrh projektu podal.
11. Výzva je dokument schválený RMB obsahující základní informace k zahajovanému ročníku participativního rozpočtu.

2. PRŮBĚH PROCESU

1. Participativní rozpočet se skládá z několika navazujících a pravidelně se opakujících fází:
 - a. zahájení ročníku RMB,
 - b. podávání návrhů projektů obyvateli,
 - c. posuzování proveditelnosti projektů,
 - d. hlasování občanů,
 - e. realizace projektů.
2. Termíny pro jednotlivé fáze participativního rozpočtu stanovuje RMB v souladu s článkem 3 těchto Zásad.

3. ROČNÍKY

1. Participativní rozpočet probíhá v jednotlivých ročnících.
2. Každý ročník zahajuje RMB schválením Výzvy, která obsahuje především:
 - a. objem finančních prostředků vyčleněných z rozpočtu města,
 - b. tematické okruhy pro projekty,
 - c. harmonogram participativního rozpočtu.

4. PODÁVÁNÍ NÁVRHŮ PROJEKTŮ

1. Navrhovat projekty může obyvatel města Brna starší 15 let. V případě, že navrhovatel bude v době podání projektu členem zastupitelstva městské části Brna nebo členem Zastupitelstva města Brna, bude RMB rozhodnuto o stažení tohoto projektu ve fázi posuzování.

2. Součástí návrhů nesmí být fotografie navrhovatelů daného ročníku, žijících veřejně známých osob a žijících politiků, neboť je kladen důraz na projekt.
3. Každý obyvatel města může podat návrh na nejvýše pět projektů.
4. Projekt musí obsahovat minimálně tyto informace:
 - a. název projektu,
 - b. popis návrhu projektu a stručné shrnutí,
 - c. veřejný přínos projektu,
 - d. umístění projektu (nebo informaci o jeho nevázanosti na místo),
 - e. předpokládaná finanční náročnost,
 - f. kontakt na navrhovatele,
 - g. tematický okruh projektu.
5. Kontakty pro podávání projektů budou uvedeny ve Výzvě vydané RMB.

5. VHODNÉ PROJEKTY

1. Podané projekty musí vyhovět následujícím omezením:
 - a. projekt je veřejně prospěšný,
 - b. doba přípravy projektu by neměla přesáhnout 24 měsíců,
 - c. doba fyzické realizace projektu by neměla překročit 12 měsíců,
 - d. město má kompetenci projekt realizovat,
 - e. projekt musí být na majetku a území města,
 - f. celkové předpokládané náklady na realizaci projektu včetně jeho provozních nákladů po dobu 3 let nepřekračují 5 mil. Kč (včetně DPH),
 - i. do návrhu rozpočtu projektu musí být zahrnuty veškeré (investiční i provozní) výdaje projektu, bez ohledu na případné příjmy,
 - ii. veškeré příjmy generované projektem budou náležet do rozpočtu realizátora/správce (města),
 - iii. finanční prostředky alokované na projekty participativního rozpočtu nesmí být použity k jinému účelu,
 - g. projekt nesměřuje do bytového fondu města,
 - h. projekt nesmí propagovat produkty, služby, činnosti či stanoviska subjektů komerčního i nekomerčního charakteru, zejména náboženského či politického,
 - i. cílem projektu nesmí být přímé poskytování finančních prostředků (například formou dotací, výher či darů),
 - j. u investičních projektů, které nejsou vázány na jedno konkrétní místo, ale mají být realizovány na území více městských částí, je nutný souhlas všech městských částí, do jejichž území realizace projektu zasahuje,
 - k. u investičních projektů, které nejsou vázány na jedno konkrétní místo, ale mají být realizovány na majetku více městských společností, je nutný souhlas všech městských společností, do jejichž majetku realizace projektu zasahuje,
 - l. projekty, které nejsou vázány na konkrétní místo ani městské části a mají tzv. celoměstský charakter budou předloženy RMB,
 - m. projektem není – návrh na změnu legislativy, návrh na zavedení, změnu či rušení regulačního omezení (zákazy, dopravní značky), materiál předkládaný orgánům města ke schválení apod.,
 - n. projekty, které budou shledány rasistickými, hanlivými, sexistickými apod. budou označeny jako nevhodné,
 - o. projekty, které byly označeny jako nevhodné, jsou uvedeny na webových stránkách participativního rozpočtu.

2. Na provozních výdajích se může finančně podílet městská část nebo obchodní společnost:
 - a. zapojení městské části nebo obchodní společnosti musí být uvedeno navrhovatelem v návrhu projektu,
 - b. závazné stanovisko městské části nebo obchodní společnosti o finanční účasti na provozních výdajích musí být vydáno před ukončením posuzování proveditelnosti projektu,
 - c. případné poskytnuté prostředky se nezapočítávají do limitu dle článku 5. odst. 1 bodu f. těchto Zásad.

6. POSOUZENÍ PROVEDITELNOSTI PROJEKTU

1. U každého podaného návrhu projektu bude městem posouzena jeho proveditelnost, a to především se zřetelem na:
 - a. formální náležitosti projektu (k tomu blíže článek 4 těchto Zásad),
 - b. soulad projektu s požadavky stanovenými v těchto Zásadách pro vhodné projekty,
 - c. přiměřenost předpokládaných nákladů projektu,
 - d. přiměřenost předpokládané časové náročnosti projektu,
 - e. skutečnost, zda projekt není v rozporu s plánovanými investičními či neinvestičními akcemi města,
 - f. soulad se zákony, jinými právními předpisy a s veřejným zájmem.
2. Proveditelnost projektu je podmíněna souhlasem městské části, na jejímž území má být projekt realizován, o který žádá PARO.
3. V případech, kdy projekt zasahuje do majetku obchodní společnosti, je vyžadován také souhlas příslušné obchodní společnosti s realizací projektu, o který žádá PARO.
4. Navrhovatel projektu bude vyrozuměn, zda je jím navržený projekt:
 - a. proveditelný, či
 - b. neproveditelný.
5. Navrhovatel bude průběžně informován ze strany PARO o stavu posuzování jeho projektu.
6. Ve fázi podávání a posuzování projektů bude mít navrhovatel možnost provést dílčí úpravy, zejména aby vyhověl požadavkům na proveditelnost.
7. Do hlasování postupují pouze proveditelné projekty, které prošly posouzením.

7. HLASOVÁNÍ

1. Hlasovat může každý občan města.
2. Termín pro zahájení a ukončení hlasování vyhláší RMB ve Výzvě.
3. V souvislosti s hlasováním nesmí být součástí prezentace konkrétních projektů z úrovně města fotografie navrhovatelů daného ročníku, žijících veřejně známých osob a žijících politiků, neboť je kladen důraz na projekt, přičemž je doporučeno navrhovatelům při vlastní prezentaci projektu postupovat obdobně.
4. Hlasování probíhá následujícími způsoby:
 - a. v elektronické podobě na webových stránkách,
 - b. osobně na veřejných setkáních nebo na PARO.
5. Každý občan může využít obě z výše uvedených možností, v případě pochybností o platnosti elektronického hlasování je závazné osobní hlasování.
6. Podporu projektu občan vyjadřuje kladnými hlasy, kterých má k dispozici 5 (z toho maximálně dva na jeden projekt).
7. Nesouhlas s projektem občan vyjadřuje zápornými hlasy, které má 2 (z toho maximálně jeden na projekt).
8. Počet kladných i záporných hlasů pro jednotlivé projekty, včetně jejich pořadí bude průběžně zveřejňován na webových stránkách paro.damenavas.cz.
9. Hlasování je tajné.
10. Platná budou ta hlasování, která budou v souladu s těmito Zásadami.

8. VÝBĚR PROJEKTŮ K REALIZACI

1. Po ukončení hlasování budou sečteny všechny platné kladné hlasy.
2. Projekty, pro které bude hlasovat více občanů záporně než kladně, nebudou zahrnuty.
3. Projekty budou seřazeny dle počtu dosažených kladných hlasů, v případě shody rozhodují doplňující kritéria v následujícím pořadí: počet záporných hlasů, počet hlasujících.
4. Projekty budou dle dosaženého pořadí zařazovány do seznamu vítězných projektů, a to až do vyčerpání finanční částky na příslušný ročník participativního rozpočtu určené ve Výzvě.
5. Vítězné projekty se stanou součástí návrhu rozpočtu města na následující rok.
6. Výsledky hlasování a vítězné projekty budou zveřejněny.

9. REALIZACE PROJEKTŮ

1. Realizace vítězných projektů bude financována a realizována městem.
2. Realizátorem je PARO, popřípadě jiný subjekt, který byl pověřen realizací projektu RMB na základě doporučení PARO.
3. Pokud skutečné náklady na realizaci projektu překročí předpokládanou částku o maximálně 20 % z celkové ceny na daný projekt, budou městem dofinancovány. Při vyšším překročení bude ze strany PARO předložen do RMB materiál obsahující možné následné postupy.
4. Pokud skutečné náklady nedosáhnou předpokládané částky, zůstane úspora PARO.
5. Pokud jsou dva nebo více vítězných projektů neslučitelné (místně nebo časově) je realizován ten s větším počtem hlasů.
6. Pokud dojde zásahem vyšší moci k prodloužení realizace projektu nad 12 měsíců, bude projekt dokončen.
7. Pokud dojde zásahem vyšší moci k nerealizovatelnosti projektu, nebude projekt dokončen.
8. Na realizaci projektu není právní nárok.
9. Průběh realizace bude zveřejňován na webových stránkách paro.damenavas.cz.
10. Projekty realizované v rámci participativního rozpočtu budou viditelně označeny logem Dáme na vás.

10. SETKÁNÍ S VEŘEJNOSTÍ

1. V průběhu procesu participativního rozpočtu probíhají veřejná setkání s obyvateli města Brna.
2. Setkání jsou svolávána prostřednictvím PARO s dostatečným časovým předstihem.

11. ODBOR PARTICIPACE

1. O průběh participativního rozpočtu se starají pracovníci Magistrátu města Brna zařazení v PARO.
2. PARO se věnuje zejména:
 - a. komunikaci s obyvateli, občany a navrhovateli projektů,
 - b. spolupráci na tvorbě a realizaci komunikační kampaně participativního rozpočtu,
 - c. navrhování termínů zahájení a ukončení jednotlivých fází participativního rozpočtu,
 - d. posuzování proveditelnosti projektů včetně komunikace s městskými částmi, volenými orgány města Brna a dalšími subjekty města,
 - e. zveřejňování podaných projektů, výsledků hlasování, průběhu realizace projektů,
 - f. realizaci projektů.
3. PARO provádí formální kontrolu navržených projektů a spolupracuje s navrhovateli při odstranění jejich nedostatků.

12. INFORMOVANOST

1. Informování veřejnosti probíhá průběžně ve všech fázích procesu.
2. Město využívá všechny vhodné dostupné komunikační kanály, zejména pak:
 - a. webové stránky participativního rozpočtu,
 - b. sociální sítě,
 - c. tištěná média, letáky,
 - d. kontaktní místa a kampaň ve veřejném prostoru.
3. Informace o časovém harmonogramu, setkáních, hlasování, projektech a průběhu jejich realizace jsou zveřejňovány na webových stránkách participativního rozpočtu.

13. VYHODNOCENÍ PROCESU PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU

1. Celý proces participativního rozpočtu bude pravidelně vyhodnocován a zlepšován.
2. Hodnotit se bude především:
 - a. dostupnost procesu pro veřejnost,
 - b. splnění cílů komunikační kampaně participativního rozpočtu,
 - c. kvalita uskutečněných setkání,
 - d. zatížení úřadu,
 - e. úspěšnost realizace projektů.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Toto aktualizované znění Zásad bylo schváleno Zastupitelstvem města Brna dne 25.02.2025 na jeho Z9/24 zasedání a nabývá účinnosti dne 26.02.2025.